

ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ

ਸੇਨੀ, ਜੇ. ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਮਹੰਤ ਸਿੰਘ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹੇਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ

1953 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 358।

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1898 ਦਾ ਐਕਟ V), ਸੈਕਸ਼ਨ 520-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ- ਕੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 517 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ- ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ (1872 ਦੇ I) ਦੀ ਧਾਰਾ 25-ਕੋਨਫੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ -ਕੀ ਧਾਰਾ 517, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਜਾਂ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ।

ਯੂ. ਪਾ ਹਲਾ ਬਨਾਮ ਕੇ ਪੇ ਸ਼ੀਨ (1), ਅਤੇ ਵਾਲਚੰਦ ਅਤੇ ਜਸਰਾਜ ਮਾਰਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਅਨੰਤ ਜੋਸ਼ੀ (2), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 25 ਸਿਰਫ਼ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਚੋਰ ਜਾਂ ਲੁਟੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਰ ਜਾਂ ਲੁਟੇਰੇ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਡਕੈਤੀ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਦੀਵਾਨੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 517 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਮੁੱਖ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ 2,200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਮਹਾਰਾਣੀ ਐਂਪਰੈਸ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਬੇਵਨ ਮਾਣਕਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਭਗਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਤਾਜ (2), ਪੋਹਲੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (3), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 435/439, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਡੀ. ਕਪਿਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਹਿਸਾਰ, ਮਿਤੀ 14 ਫਰਵਰੀ 1953 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਰਨਾਗਤ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਹਿਸਾਰ, ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਮਿਤੀ 30 ਮਈ 1953, ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 2,200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਕੰਠਾ ਹੇਤ ਰਾਮ ਨੂੰ ਬਰਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ।

N. S. KEER, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਐਚ.ਆਰ. ਸੇਢੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੇਨੀ. ਜੇ.ਮਹੰਤਾ ਸਿੰਘ, ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 458 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 6/7 ਮਾਰਚ 1951 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਪਾਖਰ ਦੇ ਘਰ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਟਰੰਕਾਂ ਦੇ ਤਾਲੇ ਤੋੜ ਕੇ 35,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਗਦੀ, ਕਪੜੇ ਅਤੇ ਕਰੀਬ 15,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 30 ਮਈ 1952 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਮਹਾਨਤਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 1,300 ਰੁਪਏ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਖੋਹੇ ਗਏ ਸੇਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ 900 ਰੁਪਏ ਆਸਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ 25 ਜੂਨ 1952 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਹੰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ 13,00 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ 900 ਰੁਪਏ ਦੇ ਨੋਟ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਪਾਖਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਤ ਰਾਮ ਸੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਸ ਮੁਸਤੈਦੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। 14 ਫਰਵਰੀ 1953 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 395 ਜਾਂ 397 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਬਰੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਧਾਰਾ 403, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਸੀ। 14 ਫਰਵਰੀ 1953 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ, ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 517, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਸ ਦੀ ਕਸਟਡੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਸੌਂਪੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਰੰਸੀ ਦੇ ਨੋਟ ਅਤੇ ਸੇਨੇ ਦਾ ਕੈਠਾ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 2200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਕੈਠਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੇਧ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ. ਕੀਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 520, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ. ਕੀਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 520, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 520 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦਾ ਹੈ:-

"ਅਪੀਲ, ਪੁਸ਼ਟੀ, ਹਵਾਲਾ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 517, ਧਾਰਾ 518, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 519 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸੇਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਰਡਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 514 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 515, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਉਹ ਧਾਰਾ 435, 436 ਅਤੇ 437, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਖੁਦ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 435 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 436 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ, ਗਲਤ ਹਨ। ਧਾਰਾ 437 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 515, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੈਂਚ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ। ਯੂ ਪਾ ਹਲਾ ਬਨਾਮ ਕੇ ਪੇ ਸ਼ੀਨ (1) ਵਿੱਚ ਰੰਗੂਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ:-

"ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਐਸ. 435 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟੀਆ ਅਪਰਾਧਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਇਸ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ "ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ" ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੀਵਿਜ਼ਨਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਰੰਗੂਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲਚੰਦ ਅਤੇ ਜਸਰਾਜ ਮਾਰਵਾੜੀ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਅਨੰਤ ਜੋਸ਼ੀ (2) ਦੀ ਬੰਬਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੁਣਾਈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈਂਡ-ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

"ਬਿਨੈਕਾਰ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੋਰੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। 4 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲੇ ਪੱਥਰ। ਦੋਸ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 517 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਿਨੈਕਾਰ, ਖੇਮਾ ਰੁਖੜ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁੜ (1), ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਕਲੈਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 520 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ, ਪੁਸ਼ਟੀ, ਹਵਾਲਾ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 520 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 517, 518, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 519 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਚਾਰਜ ਕਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਰੀ (1) ਵਿੱਚ ਖੇਮਾ ਰੁਖੜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਯੂ ਪਾ ਹਲਾ ਬਨਾਮ ਕੇ ਪੇ ਸ਼ੀਨ (2) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜੇ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੇ ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਕੀਰ ਦਾ ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 25, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 2,200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਕ ਸੁਨਿਆਰੇ ਕੋਲੋਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ। ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14, ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮਹਾਨਤਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਨਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੀ ਹੈ:-

"ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚੋਰ ਅਤੇ ਲੁਟੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਰ ਜਾਂ ਲੁਟੇਰੇ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਜਾਂ ਡਕੈਤੀ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਟੀਕਲ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 517 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਣੀ empress ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਬੇਵਨ ਮਾਣਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 517. ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਭਗਤ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਦੀ ਕਰਾਊਨ (2) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਧਾਰਾ 517 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ ਹਨ-

"ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ..."

ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੀ, ਜੋ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਬਲੈਕਰ ਨੇ ਪੋਹਲੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (3) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਕੀਰ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਪੰਨਾ 313 'ਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਬਲੈਕਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:-

"ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਵੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਐਸ. 25, ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਾਂ ਹੀ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਐਸ. 517, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਬੂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵਧੀਆ ਟੁਕੜਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਸ. 162, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪੀ.ਸੀ., ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" ਧਾਰਾ 517 ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦ, ਜੋ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.." ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਠੋਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, S. 25, ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, ਜਾਂ S. 162, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ, S. 517 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਹ ਸੰਪਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਦੂਜਾ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।" ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਕੀਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਬਲੈਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 25, ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਥੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖ਼ਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਜਸਟਿਸ ਬਲੈਕਰ ਸਿਰਫ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਬਲੈਕਰ ਦਾ ਤਰਕ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਕੀਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ

ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਲਾਹੌਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਮਹੰਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ 2200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੀ:-

"ਫਿਰ ਮਹੰਤਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਚੋਰੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿੰਡ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਘਰ ਇੱਕ ਟਰੰਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਉਸਨੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਇੱਕ ਤਾਲੇ ਵਾਲੇ ਟਰੰਕ ਵਿੱਚੋਂ 1,300 ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪੀ. 1, ਜਿਸ ਦੀ ਚਾਬੀ ਦੇਸੀ ਮਹੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।"

ਉਸੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ:-

"ਮੁਲਜ਼ਮ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ 1 ਮਈ 1951 ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਪਣੇ ਟਰੰਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।"

ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕਥਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਕੌਣ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ 2,200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਕੀਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕੰਠਾ ਹੇਤ ਰਾਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਠਾ ਮਹੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੰਠਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਬੂਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

ਸੁਨਿਆਰੇ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 14, ਨੇ ਕਿਹਾ:- "ਮਹੰਤਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੜਾਹ ਅਤੇ ਬਗਟੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੇਨੇ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਨੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਲਿਆਏ, ਜੋ ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਏ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੇਰੀ bahis ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਹਿਣਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਂਟਰੀ ਕੀਤੀ।

ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 17 ਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ:-

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਐੱਸਐੱਚਓ ਸ੍ਰੀ ਭਾਟੀਆ ਵੱਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੇਸਰ ਕੋਲੋਂ ਇਨਾਮ, ਕੁਝ ਨਾਲੀਆਂ ਅਤੇ 50 ਮਣਕ ਸੇਨਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ., vide ਮੀਮੇ, ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਆਰ.

ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁਝ ਗਹਿਣੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸੇਨੇ ਦੇ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਸੇਨੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਬਣਾਏ ਸਨ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ kantha ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਇੱਕ ਇਨਾਮ, ਕੁਝ ਨਲੀਅਨ ਅਤੇ 50 ਮਣਕ ਸੇਨਾ ਸੀ ਜੋ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਅਫਸਰ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ kantha ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮਹੰਤ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਮਹੰਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੇਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੁਕੜਿਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੇਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਗਹਿਣੇ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਏ. ਮਹੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੇਨੇ ਦੇ ਕੁਝ ਟੁਕੜੇ ਅਤੇ ਸੇਨੇ ਦੇ ਰਾਜ ਸੁਨਿਆਰੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ karas ਅਤੇ bugtians ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਸਨ। ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਜੋ ਟੁਕੜੇ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ karas ਅਤੇ bugtians

ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਸੈਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਟੁਕੜੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੰਠਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

356 CS-600-20-9-54-CP&S, Pb, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ | ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Authenticated/vetted by: Shanky Garg Translator